

MIDA TEHA KOOLIS JA LASTEAIAS SOOLISE EBAVÕRDSUSE VÄHENDAMISEKS?

Soolise ebavõrdsuse taastootmine haridussüsteemi erinevatel astmetel on üldjuhul teadvustamata, tahtmatu ja märkamatu, sest on mõjutatud ühiskonnas üldlevinud arusaamadest, meediast, kultuurinormidest ja väärtustest, laste kodusest kasvatuses, õpetajate hoiakutest ja kogemustest

Koolid ja lasteaiad saavad:

- tagada naissoost ja meessoost õpetajate ja muude koolitöötajate võrdse tasustamise võrdväärse töö eest
- kindlustada mõlemast soost töötajate võrdse esindatuse otsustuskogudes
- toetada tütarlaste ja poiste ebatraditsioonilisi eriala- ja kutsevalikuid
- seada kahtluse alla stereotüüpeid ettekujutusi ja arusaamu sellest, mida tähendab olla „õige naine“ ja „õige mees“
- välja töötada selged reeglid soolise kiusamise ja ahistamise juhtumite käsitlemiseks.

Selleks, et koolis sihipäraselt sooaspektiga arvestada, on oluline:

- analüüsida kooli personali olukorda soo aspektist ja võrdse kohtlemise normide valguses
- võrrelda tütarlaste ja poiste arengut, õpitulemusi ja hindamist
- saavutada üksmeel soolise võrdõiguslikkuse eesmärkides, nii personalipoliitikas ja töötingimustes, õpilaste ja laste õpitulemustes kui ka suhtlemiskultuuris
- lülitada soolise ebavõrdsuse vähendamise eesmärgid kooli või lasteaia arengukavasse
- hankida sooteadlikuks lähenemiseks vajalikke teadmisi ja tutvuda parimate kogemustega.

Koolidele soovitatakse:

- kindlustada, et tütarlaste ja poiste eluks omandatud teadmised ja oskused oleksid ühesugused
- jälgida, et tüdrukud ja poisid saaksid võrdselt kaasärääkimise, esinemise, võistlemise, juhtimise ja eestvedamise kogemusi
- korraldada nii, et poistel ja tüdrukutel oleks võrdne juurdepääs arvutitele, sportimisvõimalustele, huvitegevustele, ruumikasutusele
- teada ja nimetada õpilasi nende nime pidi, mitte pöörduda nende kui soogrupi esindajate poole
- koguda pidevalt soo lõikes andmeid õpilaste ja nende edasijõudmise kohta erinevates ainetes, väljalangemise ja selle põhjuste kohta
- pakkuda poistele ja tüdrukutele ebatraditsioonilisi soorollimudeleid
- arendada õpilastel oskusi tulla toime soolise ja seksuaalse ahistamisega
- analüüsida ja arutada õpilastega mitteformaalseid võimusuhteid
- julgustada poisse ja tüdrukuid valima ebatraditsioonilisi tegevusi, huvi-, kutse- ja erialasid
- tunnustada õpilasi, kes ületavad piiravaid soostereotüüpe.

LASTEAEDADELE SOOVITATAKSE

Luu tüdrukutele võimalusi, kus nad saaksid:

- mõelda erinevustest kui millestki positiivsest
- võistelda, nõuda endale ruumi, olla julge ja tegutseda ja esineda suuremate gruppide ees
- arendada välja oma soovi eksperimenteerida
- katsetada uusi asju, ja seda korduvalt ja üha uuesti; teha selgeks, et sihile jõudmise protsess on olulisem, kui siht ise
- rääkida valjult ja kindlameelselt rääkida ning julgeksid öelda "ei"
- luua endale positiivset mina-kuvandit, usaldada oma mõtlemist, arendada enesekindlust
- tunda uhkust selle üle, et ollakse just selline, nagu ollakse, nii sisemuselt kui välisuselt
- olla algatusvõimelised
- tegelda motoorseid võimeid nõudvate tegevustega
- olla ära kuulatud ilma nende rääkimist katkestamata.

Luu poistele võimalusi, kus nad saaksid:

- arendada verbaalset väljendusoskust ja kontseptuaalset mõtlemist
- õppida lugu pidama rääkimisest ja tähtsustama sõnalist konfliktide lahendamist
- õppida rääkima teistega vaheldumisi, ja lubada teistel oma seisukohti esitada
- tunda, et kõik emotsioonid ja tunded on õiged
- õppida enesevalitsemist
- õppida seda, mida tähendab “meie”
- arendada koostööd tihedas lävimises teistega
- mõista, näidata üles austust ja kuulata teiste inimeste arvamusi ja vajadusi
- näidata üles hoolivust teiste inimeste suhtes ja väljendada sellekohaseid tundeid
- positiivseid emotsioone
- õppida “peent näputööd” tegema;
- mängida, maadelda, võistelda kindlaid reegleid jälgides.

Koolis ja lasteaias kujunevad tüdrukutel ja poistel teadmised oma intellektuaalsetest ja muudest võimetest. Sellised enesekohased uskumused määravad hilisemad ametivalikud ja karjääri. Tüdrukutele ja poistele tuleb anda võrdsed võimalused omandada ja avardada oskusi, mida nad vajavad oma isiksuse täielikuks väljaarendamiseks.

Koolil ja lasteaial on määrav roll aegunud soostereotüüpide ületamisel.